

Rättelse * av beslut enl 26 § förvaltningslagen
(FL 1986:223) den 25 november 2016

/Annika Stenberg

Lilla Edets kommun

kommunen@lillaedet.se

Beslut för gymnasieskola med yrkes- och introduktionsprogram

efter tillsyn av Elfhems gymnasium
i Lilla Edets kommun

Tillsyn av Elfhems gymnasium

Skolinspektionen har genomfört tillsyn av Elfhems gymnasium i Lilla Edets kommun under hösten 2016. Elfhems gymnasium besöktes av Skolinspektionen den 21 september 2016. Denna tillsyn av Elfhems gymnasium har genomförts med anledning av uppgifter om skolenheten som framkom vid den regelbundna tillsynen i Lilla Edets kommun våren 2016, där Elfhems gymnasium inte var en prioriterad skolenhet och därför inte besöktes eller granskades på enhetsnivå av Skolinspektionen.

Skolinspektionen har vid tillsynen intervjuat två elevgrupper från nationella program och introduktionsprogram, totalt intervjuades 13 elever. Vidare intervjuades en lärargrupp om totalt nio lärare från nationella program och introduktionsprogram. Studie- och yrkesvägledaren intervjuades tillsammans med kurator och skolsköterska från elevhälsan (nedan gemensamt benämnda elevhälsan), och rektorn intervjuades tillsammans med verksamhetschefen (bland annat chef över rektor och elevhälsan).

Måluppfyllelse och resultat

Det finns ingen nationell statistik över kunskapsresultaten i Elfhems gymnasium på grund av för få elever på de nationella programmen (färre än 10 elever, totalt vid skolan). För introduktionsprogrammen, där det vid skolenheten finns 74 elever, finns ingen nationell statistik över kunskapsresultaten.

Det finns inte heller några av huvudmannen redovisade kunskapsresultat eller resultat från arbetet med trygghet och studiero för skolenheten.

Sammanfattande bedömning

Skolinspektionens tillsyn visar att det finns brister vid Elfhems gymnasium som huvudmannen tillsammans med rektorn måste åtgärda så att bestämmelserna i skollagen och övriga författningar efterlevs.

Skolinspektionens tillsyn visar bland annat att det vid skolenheten finns allvarliga brister i arbetet med särskilt stöd. Rektor tar inte ansvar för att elevers behov av särskilt stöd utreds och, i förlängningen, att elever ges det stöd de är i behov av för att nå utbildningens mål. Vidare har Skolinspektionen funnit att det arbetsplatsförlagda lärandet (APL) inte kan ske utifrån de nationella ämnesplanerna eftersom det inte finns kunskap om vilka kurser eller delar av kurser som genomförs som APL bland de inblandade; elever och handledare vet inte vilka delar av utbildningen som är förlagd till arbetsplatsen.

Skolinspektionens tillsyn visar vidare att rektorn inte tar ansvar för att det bedrivs ett systematiskt kvalitetsarbete på skolenheten som innebär att kunskapsresultaten och resultaten av arbetet med trygghet och studiero följs upp och dokumenteras. Vid tiden för tillsynen finns inget fungerande systematiskt kvalitetsarbete som utgår från de nationella målen för gymnasieskolan. Avsaknad av ett dokumenterat systematiskt kvalitetsarbete medför att också rektors dokumenterade beslut om nödvändiga utvecklingsåtgärder och planering av genomförandet av utvecklingsåtgärder saknas. Inte heller skolenhetens arbete med särskilt stöd eller den stora del av utbildningen på den gymnasiala lärlingsutbildningen som genomförs som APL följs upp inom ramen för skolenhetens kvalitetsarbete, vilket medfört att eleverna inte får den utbildning och det stöd de har rätt till.

Skolinspektionen finner det anmärkningsvärt att rektorn inte tagit ett större ansvar för utbildningen inom skolenheten då de brister som föreligger hindrar elevernas möjlighet till att nå så långt som möjligt i sin kunskapsutveckling.

Skolinspektionen ser allvarligt på de konstaterade bristerna. Flera av dem är sådana att de fått, eller riskerar att få, påtagliga konsekvenser för eleverna vid skolan. Av skäl som utvecklas nedan har Skolinspektionen förenat förelägganden i detta beslut med vite. Skolinspektionen kan konstatera att Lilla Edets kommun måste vidta kraftfulla åtgärder för att alla elever ska få en utbildning enligt kraven i skollagen och andra författningar.

Nedan följer en mer detaljerad redogörelse för de brister som Skolinspektionen kunnat konstatera vid tillsynen.

Skolinspektionens beslut

Föreläggande vid vite

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 och 27 §§ skollagen (2010:800) Lilla Edets kommun att vid vite av 500 000 kr snarast dock senast den 21 april 2017 vidta åtgärder för att avhjälpa påtalade brister. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas för Skolinspektionen.

Om Lilla Edets kommun inte följer detta föreläggande kan Skolinspektionen ansöka hos förvaltningsrätten om utdömande av vitet.

Särskilt stöd

Bedömning av brist

- Rektorn ser inte till att elevens behov av särskilt stöd skyndsamt utreds, om det visar sig att det stöd som getts i form av extra anpassningar inte är tillräckligt för att eleven ska ha möjlighet att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås eller om det finns särskilda skäl att anta att sådana anpassningar inte skulle vara tillräckliga.

Författningshänvisning

3 kap. 5 a och 8-9 §§ skollagen

Lgy11, 2. Övergripande mål och riktlinjer, 2.6 Rektorns ansvar

Åtgärder

- Rektorn ska se till att elevens behov av särskilt stöd skyndsamt utreds, om det visar sig att det stöd som getts i form av extra anpassningar inte är tillräckligt för att eleven ska ha möjlighet att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås eller om det finns särskilda skäl att anta att sådana anpassningar inte skulle vara tillräckliga.
- Rektorn ska se till att samråd sker med elevhälsan i utredning om särskilt stöd, om det inte är uppenbart obehövligt.

Motivering till bedömning av brist

Bedömning

Skolinspektionen bedömer att det finns omfattande brister i skolenhetens arbete med särskilt stöd. Bedömningen görs mot bakgrund av följande.

Tillsynen visar att det vid skolenheten finns elever som med stor sannolikhet är i behov av särskilt stöd, som inte får sina stödbehov utredda och för vilka åtgärdsprogram (där behoven av särskilt stöd och hur de ska tillgodoses ska framgå), därmed heller inte upprättas. Rektorn uppger att det vid skolenheten för närvarande inte finns några utredningar om särskilt stöd och att ingen elev har haft åtgärdsprogram sedan läsåret 2013/14. Detta trots att det vid tillsynen framkommer att det vid skolenheten finns elever som går om kurser på grund av att de fått F i betyg (och därmed inte uppnått de kunskapskrav som minst ska uppnås) i en eller flera kurser eller får förlängd undervisningstid (som är en stödåtgärd om eleven läst reducerat program eller om det finns särskilda skäl med hänsyn till elevens förutsättningar), och detta trots att det framkommer att det vid skolenheten finns elever som getts extra anpassningar som inte visat sig ha hjälpt eleven (dessa elever har enligt rektorn vare sig fått nya extra anpassningar eller utretts för särskilt stöd, utan har enligt rektorn "ramlat ur skolan och hamnar hos andra myndigheter"). Det finns också elever som inte klarar av sitt arbetsplatsförlagda lärande (APL) och elever som kan behöva studiehandledning på modersmålet, men vars eventuella behov av särskilt stöd trots detta inte utretts. Trots att det således vid skolan finns elever som med stor sannolikhet är i behov av särskilt stöd har dessa elevers behov av särskilt stöd inte utretts. Om en elevs behov inte utreds riskerar eleven att bli utan det särskilda stöd denne har rätt till enligt skollagen. Utan en utredning är det också svårt för skola och rektor att veta att insatser som sätts in verkligen motsvarar elevens behov och därmed hjälper eleven. Avsaknaden av utredningar och åtgärdsprogram gör det också svårt att följa upp om eventuellt insatta åtgärder får effekt, vilket ytterst kan leda till att felaktiga åtgärder får fortgå under lång tid.

Tillsynen visar också att skolenheten inte har någon specialpedagog i elevhälsan (och använder sig inte av den som finns att tillgå centralt i kommunen) eftersom både lärare och rektor anser att behovet saknas då eleverna istället behöver stöd i sin sociala utveckling. Eftersom man på skolenheten inte alls utreder behovet av särskilt stöd kan man inte utesluta att en elev har behov av specialpedagogiska åtgärder. Lagstiftaren har poängterat att det endast är i undantagsfall som det kan anses uppenbart obehövt att i en utredning om särskilt stöd samråda med den del av elevhälsan som har specialpedagogisk kompetens.

Skolinspektionen ser allvarligt på att rektorn uppenbart inte tillämpar de bestämmelser som finns i skollagen om att utreda och ge elever särskilt stöd och att huvudmannen inte ser till att bestämmelserna följs.

Rättslig reglering

Enligt skollagen ska en elev skyndsamt ges stöd i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen om det framkommer att det kan befaras att en elev inte kommer att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås. Om det framkommer att det kan befaras att en elev inte kommer att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås, trots att stöd har getts i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen, ska detta anmälas till rektorn. Detsamma gäller om det finns särskilda skäl att anta att sådana anpassningar inte skulle vara tillräckliga. Rektorn ska se till att elevens behov av särskilt stöd skyndsamt utreds. Behovet av särskilt stöd ska även utredas om eleven uppvisar andra svårigheter i sin skolsituation. Samråd ska ske med elevhälsan om det inte är uppenbart obehövligt. Om en utredning visar att en elev är i behov av särskilt stöd ska han eller hon ges sådant stöd. Ett åtgärdsprogram ska utarbetas för en elev som ska ges särskilt stöd. Av åtgärdsprogrammet ska behovet av särskilt stöd och hur det ska tillgodoses framgå. Av programmet ska det också framgå när åtgärderna ska följas upp och utvärderas och vem som är ansvarig för uppföljningen respektive utvärderingen. Enligt läroplanen har rektorn ett särskilt ansvar för att undervisningen och elevhälsan utformas så att elever som behöver särskilt stöd eller andra stödåtgärder får detta.

Enligt förarbetena till skollagen (prop. 2013/14:160 s. 25) är det endast i undantagsfall som det bör kunna anses uppenbart obehövligt att i en utredning om särskilt stöd samråda med den del av elevhälsan som har specialpedagogisk kompetens. Vidare anges i förarbetena (prop. 2009/10:165 s. 276 och 278) att elevhälsan i dess individuellt inriktade arbete har ett särskilt ansvar för att undanröja hinder för varje enskild elevs lärande och utveckling. Elevhälsans mål är att skapa en så positiv lärandesituation som möjligt för eleven. Syftet med en samlad elevhälsa är bland annat att den ska resultera i beslut om specialpedagogiska åtgärder för eleven.

Utredning

Rektorn säger vid intervjun att skolan har utrett elevers stödbehov och gett eleverna det stöd de behöver och att de upprättar åtgärdsprogram, men uppger senare när Skolinspektionen ber att få ta del av åtgärdsprogrammen att det inte finns några utredningar och åtgärdsprogram och att det inte funnits några åtgärdsprogram sedan läsåret 2013/14.

Rektorn säger att om en elev inte når kunskapskraven så kan eleven få en-till-en-handledning av lärare, inläst material, få fortsätta flera år på introduktionsprogrammen, stöd på lektionerna och möjlighet att läsa om en

kurs en gång. Lärare uppger att en elev i sådant fall kan få gå ett fjärde år på yrkesprogrammet eller skrivas över till det kommunala aktivitetsansvaret. Rektorn uppger vidare att inga elever på skolenheten ges särskilt stöd och att de extra anpassningarna som ges inte alltid fungerat och att en del elever "ramlat ur skolan och hamnat hos andra myndigheter". Eleverna säger att de inte vet om de kan få hjälp i kurserna och att de istället kollar på internet om något är svårt i en kurs.

Rektorn och elevhälsan säger att det finns elever på skolenheten som går om kurser som de tidigare fått betyget F i och att ett sådant beslut inte föregåtts av en utredning av elevens behov av särskilt stöd och att beslutet inte finns dokumenterat i ett åtgärdsprogram. Elevhälsan uppger också att eleverna inte kan få särskilt stöd på det arbetsplatsförlagda lärandet (APL). De uppger att det finns elever på lärlingsutbildningarna som inte kan ta det stora ansvar som krävs för att klara APL och att skolan då istället "plockar tillbaka dem" till skolan så att de får "mogna".

Lärare och rektorn uppger att det inte finns någon specialpedagog på skolenheten och att de inte heller har något behov av en specialpedagog eftersom eleverna istället behöver stöd i det sociala. I den regelbundna tillsynen av Lilla Edets kommun som genomfördes våren 2016 uppgav huvudmannen att Elfhems gymnasium har tillgång till skolsköterska, kurator, specialpedagog och skolpsykolog genom den centrala elevhälsan.

I elevintervju uppger en elev att hen läser ett fjärde år på ett yrkesprogram och att eleven inte vet när utbildningen ska avslutas. Rektor uppger dock att eleven gått två år på ett introduktionsprogram och nu går det andra året på ett yrkesprogram. Elevhälsan vet inte om eleven går ett fjärde år eftersom det ibland är otydligt vilket program eleverna går, men eleven har inte något åtgärdsprogram.

Enligt rektorn erbjuds elever studiehandledning på modersmål läsåret 2015/16, men inte efter en utredning av de enskilda elevernas behov av särskilt stöd och inte heller beslutat i ett åtgärdsprogram. Stödet erbjuds alla elever på introduktionsprogrammet språkintröduktion. Rektorn säger i intervjun att stödet utvärderades av lärarna och att de kom fram till att det inte var rätt stöd för eleverna på introduktionsprogrammen. Rektorn uppger också att eleverna läsåret 2016/17 inte längre ges studiehandledning på modersmål och att ingen elev bett om att få studiehandledning.

Motivering till föreläggande vid vite som ingripande

Enligt 26 kap. 10 § skollagen får Skolinspektionen förelägga en huvudman som står under dess tillsyn att fullgöra sina skyldigheter, om verksamheten inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten. Ett beslut om föreläggande gäller omedelbart. Ett föreläggande ska ange de åtgärder som tillsynsmyndigheten anser nödvändiga för att avhjälpa de påtalade bristerna.

Ett föreläggande får enligt 26 kap. 27 § första stycket förenas med vite. Ett föreläggande ska, enligt 26 kap. 27 § andra stycket skollagen, förenas med vite om föreläggandet avser en eller flera brister som allvarligt försvårar förutsättningarna för eleverna att nå målen för utbildningen, om det inte av särskilda skäl är obehövligt.

Verksamheten vid Elfhems gymnasium i Lilla Edets kommun uppfyller inte de krav som följer av gällande föreskrifter. Lilla Edets kommun föreläggs därför att fullgöra sina skyldigheter och vidta nödvändiga åtgärder för att avhjälpa bristerna.

Skolinspektionen har, som framgår ovan, vid sin tillsyn kunnat konstatera brister i skolans arbete med särskilt stöd. Utredningen har bland annat visat att elever vid skolenheten som inte når de kunskapskrav som minst ska uppnås, eller som getts extra anpassningar som inte visat sig hjälpa eleven, ändå inte får sina behov av särskilt stöd utredda och att åtgärdsprogram inte upprättas. Det har framkommit att så varit fallet under ett antal år. Att elevers behov av särskilt stöd under så lång tid inte utretts ordentligt kan ha medfört att elever, som har rätt till särskilt stöd enligt skollagen, helt blivit utan detta. Det kan också ha medfört att felaktiga, verkningslösa åtgärder satts in för eleverna (något som i sin tur kan ha förstärkts av avsaknaden av åtgärdsprogram). Det är således högst sannolikt att dessa brister haft en negativ inverkan på elevernas förutsättningar att nå målen för utbildningen. Härtill kommer att skolan inte har en specialpedagog i sin elevhälsa (och inte anser att det behövs) samt heller inte använder sig av den specialpedagogiska kompetens som finns i den centrala elevhälsan, vilket står i strid med skollagen. Till detta bör också läggas att det framkommit att det vid skolan finns begränsningar i det särskilda stöd som skolan kan erbjuda, exempelvis framkommer att det överhuvudtaget inte är möjligt att få särskilt stöd vid arbetsplatsförlagt lärande (APL). De konstaterade bristerna inom detta område måste mot denna bakgrund anses som allvarliga.

Skolinspektionen bedömer, mot ovanstående bakgrund, att bristerna är sådana att de allvarligt försvårar förutsättningarna för eleverna att nå målen för utbildningen. Därför ska Skolinspektionen förena föreläggandet med vite.

Denna bedömning görs mot bakgrund av bristernas allvar, de konsekvenser bristerna redan fått och framöver riskerar att få samt den tid under vilken bristerna redan fortgått. Grund för denna bedömning är också de övriga brister av allvarlig karaktär som konstaterats i verksamheten i detta beslut.

Elevhälsans förebyggande och hälsofrämjande arbete

Bedömning av brist

- Elevhälsan används inte främst förebyggande och hälsofrämjande, för att stödja elevernas utveckling mot utbildningens mål.

Författningshänvisning

2 kap. 25 § skollagen

Åtgärder

- Rektorn ska se till att elevhälsan främst används förebyggande och hälsofrämjande, för att stödja elevernas utveckling mot utbildningens mål.

Motivering till bedömning av brist

Bedömning

Skolinspektionen bedömer att elevhälsan vid Elfhems gymnasium inte används främst förebyggande och hälsofrämjande för att stödja elevernas utveckling mot utbildningens mål. Bedömningen görs mot bakgrund av att inga förebyggande och hälsofrämjande insatser vidtas på skolenheten. Detta trots att rektorn dessutom har sett behov av sådana insatser. Elevhälsan vid skolenheten består endast av två (kurator och skolsköterska) av de fyra kompetenser som enligt skollagen ska ingå i elevhälsan. I skolenhetens elevhälsa ingår inte specialpedagogisk och psykologisk kompetens. Trots att tillgången till personer med sådan kompetens finns i kommunens centrala organisation används inte dessa vid skolenheten, vilket även påtalats i föregående bedömning.

Rättslig reglering

Enligt skollagen ska det för eleverna i gymnasieskolan finnas elevhälsa. Elevhälsan ska omfatta medicinska, psykologiska, psykosociala och specialpedagogiska insatser. Elevhälsan ska främst vara förebyggande och

hälsofrämjande och elevernas utveckling mot utbildningens mål ska stödjas. För medicinska, psykologiska och psykosociala insatser ska det finnas tillgång till skolläkare, skolsköterska, psykolog och kurator. Vidare ska det finnas tillgång till personal med sådan kompetens att elevernas behov av specialpedagogiska insatser kan tillgodoses.

I förarbetena till skollagen (prop. 2009/10:165 s. 277) anges att elevhälsans fokus inte ska vara hälso- och sjukvårdande insatser i snäv bemärkelse utan förebyggande och hälsofrämjande insatser i ett bredare perspektiv.

Utredning

Rektor, lärare och elevhälsans representanter uppger i intervjuer att elevhälsan (här enligt skollagens definition: Skolinspektionens anm) vid skolenheten består av skolsköterska och kurator. Det är också dessa två Skolinspektionen träffar vid intervjun som hölls vid tillsynsbesöket. I den regelbundna tillsynen av Lilla Edets kommun som genomfördes våren 2016 uppgav huvudmannen att Elfhems gymnasium har tillgång till skolsköterska, kurator, specialpedagog och skolpsykolog genom den centrala elevhälsan. Elevhälsan uppger att de inte har någon specialpedagog eller skolpsykolog i elevhälsan, att dessa kompetenser finns att tillgå centralt men att skolpsykologen troligtvis inte är anställd för att finnas på gymnasiet.

Lärarna och elevhälsans representanter uppger att elevhälsan inte arbetar främst förebyggande och hälsofrämjande. Enligt lärarna och elevhälsans representanter har elevhälsan inte heller tagit initiativ till några förebyggande och hälsofrämjande insatser. Elevhälsans representanter uppger att de har talat med lärarna om situationer som kan uppstå mellan elever, till exempel om elever har rasistiska eller homofobiska åsikter. Detta har dock inte lett till några insatser riktat till elevgrupperna eller till några fortbildningsinsatser för personalen, uppger elevhälsans representanter. Förklaringen till att inga särskilda förebyggande och hälsofrämjande insatser genomförts är enligt lärare och elevhälsans representanter att elevhälsan är under uppbyggnad och många lärare är nya på skolenheten.

Rektorn uppger i intervju att det finns behov av förebyggande och hälsofrämjande insatser på skolenheten. På frågan om när några sådana insatser genomfördes senast kan rektorn inte svara på detta. Inte heller kan rektorn i intervju beskriva elevhälsans roll i det förebyggande och hälsofrämjande arbetet.

Motivering till föreläggande vid vite som ingripande

Enligt 26 kap. 10 § skollagen får Skolinspektionen förelägga en skolhuvudman som står under dess tillsyn att fullgöra sina skyldigheter, om verksamheten inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten. Ett beslut om föreläggande gäller omedelbart. Ett föreläggande ska ange de åtgärder som tillsynsmyndigheten anser nödvändiga för att avhjälpa de påtalade bristerna.

Ett föreläggande får enligt 26 kap. 27 § första stycket skollagen förenas med vite. Ett föreläggande ska, enligt 26 kap. 27 § andra stycket skollagen, förenas med vite om föreläggandet avser en eller flera brister som allvarligt försvårar förutsättningarna för eleverna att nå målen för utbildningen, om det inte av särskilda skäl är obehövligt.

Som konstaterats ovan uppfyller verksamheten vid Elfhems gymnasium i Lilla Edets kommun inte de krav som följer av gällande föreskrifter. Lilla Edets kommun föreläggs därför att fullgöra sina skyldigheter och vidta nödvändiga åtgärder för att avhjälpa bristerna.

Skolinspektionens tillsyn har, som framgått ovan, visat på brister i elevhälsans arbete. Tillsynen har visat att elevhälsan inte arbetar hälsofrämjande och förebyggande och att skolenheten inte använder sig av specialpedagogisk och psykologisk kompetens i sitt arbete. Tillgången till specialpedagogisk och psykologisk kompetens är inte bara viktig i elevhälsans förebyggande och hälsofrämjande arbete, utan är i regel även nödvändig vid utredningen av elevers behov av särskilt stöd (se mer ovan). Mot bakgrund av de brister som framkommit avseende skolans arbete med särskilt stöd – där det bl.a. framkommit att elevers behov av särskilt stöd inte utreds – framstår dessa brister som särskilt allvarliga. Ett fungerande förebyggande och hälsofrämjande arbete, och tillgång till de saknade funktionerna, hade sannolikt kunnat förhindrat att skolenheten hamnat i den situation som den nu hamnat i vad avser brister i det särskilda stödet.

Skolinspektionen bedömer, mot ovanstående bakgrund, att bristerna är sådana att de allvarligt försvårar förutsättningarna för eleverna att nå målen för utbildningen. Därför ska Skolinspektionen förena föreläggandet med vite.

Denna bedömning görs mot bakgrund av bristernas allvar, de konsekvenser bristerna redan fått och framöver riskerar att få samt den tid under vilken bristerna redan fortgått. Grund för denna bedömning är också de övriga brister av allvarlig karaktär som konstaterats i verksamheten i detta beslut.

Arbetsplatsförlagt lärande (APL) inom gymnasial lärlingsutbildning

Bedömning av brist

- Det arbetsplatsförlagda lärandet på den gymnasiala lärlingsutbildningen inom yrkesprogrammen överensstämmer inte med författningarnas krav.

Författningshänvisning

16 kap. 11a, 16, 21 och 23 §§ skollagen

1 kap. 3 § gymnasieförordningen

4 kap. 12 § gymnasieförordningen

4 kap. 14 § gymnasieförordningen

Åtgärder

- Rektorn ska se till att eleverna i varje kurs får en utbildning i enlighet med de nationella ämnesplanerna i gymnasieskolan.
- Rektorn ska fatta beslut om hela eller delar av kurser ska förläggas till arbetsplatser och om hur fördelningen över läsåren ska göras.
- Rektorn ska se till att utbildningskontrakten uppfyller kraven när det gäller vilka delar av utbildningen som ska genomföras på arbetsplatsen och omfattningen av dessa delar.

Motivering till bedömning av brist

Bedömning

Skolinspektionen bedömer att det arbetsplatsförlagda lärandet (APL) inom den gymnasiala lärlingsutbildningen inte uppfyller författningarnas krav.

Vid tillsynen framkommer att en stor andel av utbildningen på lärlingsutbildningen på Elfhems gymnasium förläggs till APL; rektorn uppger att han försöker lägga all utbildning inom lärlingsutbildningen på APL förutom vissa kursmoment och enligt studie- och yrkesvägledaren och lärare läggs all utbildning ut utom gymnasiegemensamma ämnen. Det finns inget som hindrar att en så pass stor del av utbildningen läggs ut på APL (gymnasieförordningen föreskriver att minst hälften av elevens utbildning ska förläggas till APL¹), men det ställer stora krav på huvudman och rektor: fördelningen av utbildningen

¹ Enligt 4 kap. 12 § gymnasieförordningen räknas omfattningen av APL från och med det läsår som eleven påbörjar den gymnasiala lärlingsutbildningen.

mellan skola och arbetsplats måste vara väl genomtänkt och huvudman och rektor måste förvissa sig om att utbildningen – även den som läggs ut på APL – följer de nationella ämnesplanerna. Det är de nationella ämnesplanerna som ska styra innehåll och struktur på samtliga kurser. Detta kräver en noggrann planering av utbildningen. Vid tillsynen framkommer att det vid Elfhems gymnasium råder stor osäkerhet kring vilka kurser och kursmoment som förlagts till APL. Exempelvis framkommer att det helt saknas dokumentation om hur de olika kurserna fördelats mellan APL och skola (det saknas även beslut från rektor om en sådan fördelning) och inte heller elevernas utbildningskontrakt innehåller en sådan beskrivning. Det framkommer också att det finns elever och handledare som inte vet vilka kurser eller delar av kurser som eleven ska genomföra på APL (tre av fyra handledare som Skolinspektionen talat med uppger att de inte vet vilka kurser eller delar av kurser som eleven ska genomföra på deras APL). Rektorn vidgår också i intervjun att detta kan vara oklart för handledare och elever och att det är svårt att skapa en tydlig bild för alla inblandade. När handledare och elever inte vet vilka kurser, delar av kurser eller kursmoment som ska utföras på arbetsplatserna finns en uppenbar risk att den utbildning som ges på APL inte kommer att följa de nationella ämnesplanerna. Detta innebär i sin tur en betydande risk för att eleverna inte ges den utbildning de har rätt till enligt skollagen. När detta brustit under så pass lång tid som här är fallet kan konsekvenserna för eleverna bli omfattande. Att huvudman och rektor inte har kontroll på vad för utbildning som ges på APL innebär att de inte har gjort vad som ankommer på dem. Mot denna bakgrund gör Skolinspektionen bedömningen att eleverna inte kan anses få en utbildning på sin APL som följer de nationella ämnesplanerna. Utbildningen uppfyller därmed inte författningarnas krav. Det hjälper inte att yrkeslärarna, enligt huvudmannens tillägg efter Skolinspektionens besök på skolenheten, med eleverna går igenom kursplaner och vad eleverna förväntas lära när handledare ändå inte vet enligt vilka ämnesplaner eleverna ska göra sin APL. Utredningen visar också att flera av handledarna sällan eller aldrig har haft kontakt med någon lärare.

Handledarna uppger dessutom att de inte vet hur bedömning och betygsättning går till, och eleverna säger att betygsättningen kommer som "en överraskning". Betygsättningen ska utgå från kunskapskraven i de kurser som eleven följer, även på sin APL, och eleverna ska informeras om sin kunskapsutveckling och på vilka grunder betyg sätts. För att yrkesläraren ska kunna sätta betyg på eleven efter avslutad kurs måste det finnas ett underlag för bedömning från handledaren och en plan för hur lärare, elev och

handledare ska följa elevens kunskapsutveckling. Mot bakgrund av vad handledare och elever berättat om sin okunskap om bedömning och betygsättning är risken överhängande att eleven inte blir bedömd på ett relevant underlag utifrån nationella ämnesplaner och kunskapskrav. Det är rektors ansvar att se till att betyg sätts i enlighet med skollagen och andra författningar.

Sammanfattningsvis bedömer alltså Skolinspektionen att det arbetsplatsförlagda lärandet inom den gymnasiala lärlingsutbildningen på Elfhems gymnasium inte uppfyller författningarnas krav.

Rättslig reglering

Enligt skollagen ska det för varje ämne i gymnasieskolan finnas en ämnesplan. Utbildningen inom varje ämne ges i form av en eller flera kurser. Utbildningen på nationella program ska enligt skollagen i huvudsak vara skolförlagd om inte annat följer av bestämmelserna om gymnasial lärlingsutbildning. Inom yrkesprogrammen får det finnas gymnasial lärlingsutbildning. Ett yrkesprogram ska innehålla arbetsplatsförlagt lärande. Gymnasial lärlingsutbildning ska i huvudsak vara förlagd till en eller flera arbetsplatser.

Skollagen anger också att ett skriftligt avtal (utbildningskontrakt) ska upprättas för varje elev och arbetsplats på gymnasial lärlingsutbildning. Avtalet ska undertecknas av eleven, skolhuvudmannen och den juridiska eller fysiska person som tillhandahåller den arbetsförlagda delen av den gymnasiala lärlingsutbildningen. Skolhuvudmannen ska se till att utbildningskontrakt upprättas. I utbildningskontraktet ska det bland annat anges vilka delar av utbildningen som ska genomföras på arbetsplatsen och omfattningen av dessa delar och vilken lärare på skolenheten och vilken handledare på arbetsplatsen som ska vara kontaktpersoner för den arbetsförlagda delen av utbildningen.

Gymnasieförordningen definierar arbetsplatsförlagt lärande som "lärande på ett program som genomförs på en eller flera arbetsplatser utanför skolan". Enligt gymnasieförordningen ska arbetsplatsförlagt lärande förekomma på alla yrkesprogram i gymnasieskolan i minst 15 veckor. En elev som går gymnasial lärlingsutbildning ska istället genomföra mer än hälften av denna utbildning som arbetsplatsförlagt lärande. Omfattningen ska då räknas från och med det läsår som eleven påbörjar den gymnasiala lärlingsutbildningen.

Huvudmannen ansvarar enligt gymnasieförordningen för att skaffa platser för det arbetsplatsförlagda lärandet och att detta uppfyller de krav som finns för utbildningen. Rektorn beslutar om hela eller delar av kurser ska förläggas till arbetsplatser och om hur fördelningen över läsåren ska göras. För en elev som deltar i arbetsplatsförlagt lärande ska det utses en handledare på arbetsplatsen.

Som handledare får bara den anlitats som har nödvändiga kunskaper och erfarenheter för uppdraget och som även i övrigt bedöms vara lämplig.

Utredning

Skolenheten bedriver lärlingsutbildning inom fyra nationella yrkesprogram och det går vid tiden för tillsynen sex elever på dessa program. Skolenheten erbjuder därutöver lärlingsutbildning på ytterligare ett nationellt yrkesprogram.

Inför tillsynen av Elfhems gymnasium begärde Skolinspektionen den 26 augusti 2016 att få ta del av rektorns beslut (avseende de gymnasiala lärlingsutbildningarna inom yrkesprogrammen) om hur hela eller delar av kurser förlagts till arbetsplatser och om hur fördelningen över läsåren gjorts. Huvudmannen har i sitt svar den 13 september 2016 uppgett att någon sådan dokumentation inte finns och därför kan något sådant dokument inte lämnas till Skolinspektionen inför tillsynen av skolenheten.

Den 7 oktober 2016 uppger rektorn per telefon att det finns utbildningskontrakt upprättade för alla sex elever som gör APL inom den gymnasiala lärlingsutbildningen. Skolinspektionen får ta del av sex utbildningskontrakt den 11 oktober 2016. Det är oklart när dessa utbildningskontrakt har upprättats då dateringen, i fem av sex utbildningskontrakt, avser den period som APL ska pågå. Alla utbildningskontrakten ser likadana ut och innehåller samma information. Det som anges i utbildningskontrakten om vilka delar av utbildningen som ska genomföras på arbetsplatsen och omfattningen av dessa delar är att "Utbildningen följer kursplaner för gymnasieskolans nationella kursplaner. Minst 1250 poäng av utbildningen ska vara arbetsförlagd". Vidare anges att handledaren i samarbete med läraren ska lägga upp undervisningen på arbetsplatsen, handleda eleven och tillsammans med eleven föra loggbok och lämna skriftligt underlag för bedömning och närvaro till elevens lärare.

Vid tiden för tillsynen den 21 september 2016 uppger eleverna i intervju att de inte fått något dokument som anger vad som förväntas av dem på APL samt att det är oklart vad de ska göra på sin APL. Eleverna uppger att handledaren på APL har ett krav och skolan ett annat. Vidare uppger eleverna att de inte vet vilka kurser eller delar av kurser som ska ingå på APL och de är osäkra på om deras lärare pratat med handledaren om vad eleverna ska lära sig på sin APL. Enligt eleverna kan handledaren tycka att andra saker är viktigare att jobba med än de som skolan säger och eleverna upplever att de riskerar att missa vissa kursmoment. Flera elever uppger att de inte har någon loggbok. En elev uppger att eleven har en loggbok men att bara närvaron fyllts i. Eleverna

uppgger vidare att de inte vet hur de bedöms på sina kurser och APL och att betygen kommer som "en överraskning".

Skolinspektionen har den 28 september 2016 genomfört telefonintervjuer med fyra handledare (det finns enligt rektors uppgift totalt sex handledare). Tre av fyra handledare som Skolinspektionen talat med uppgger att de inte vet vilka kurser eller delar av kurser som eleven ska genomföra på deras APL. Handledarna uppgger också att de inte vet hur bedömning och betygsättning av eleverna går till. En av handledarna känner till att eleven ska ha en loggbok men handledaren har inte sett loggboken ännu och uppgger att han tror att det är närvaron som ska anges i loggboken. Övriga handledare känner inte till något om någon loggbok. Enligt handledarna var det ett tag sedan de hade kontakt med lärare vid skolenheten. Bland annat uppgger en handledare att han ännu inte haft kontakt med någon lärare på skolenheten och en annan handledare uppgger att senast han hade kontakt med elevens lärare var under våren 2016 men inte därefter.

Studie- och yrkesvägledaren och lärarna uppgger att eleverna som går lärlingsutbildning läser alla sina kurser, förutom de gymnasiegemensamma kurserna (de gymnasiegemensamma ämnena utgör på de nationella yrkesprogrammen 600 gymnasiepoäng² av totalt 2500 gymnasiepoäng på utbildningen; Skolinspektionens anm), och får sin garanterade undervisningstid genom APL-platsen. Lärarna uppgger att de besöker APL-platsen och har bra kontakt med handledaren. Enligt lärarna vet eleverna när olika kurser börjar och slutar och eleverna går igenom kursmål med sin handledare.

Rektorn uppgger i intervju att eleverna inom lärlingsutbildningen är på APL 60 procent av sin skoltid och att skolan försöker lägga all utbildning, förutom vissa kursmoment, till arbetsplatsen. Enligt rektorn kan det vara oklart för elever och handledare vilka delar av utbildningen som ska ingå i APL och hur eleverna ska bedömas. Rektorn uppgger att "skolspråk och arbetsspråk" är olika. Enligt rektorn är det svårt att skapa en tydlig bild av utbildningen för alla inblandade. Att arbeta utifrån examensmålen görs inte på APL och handledarna kan ha andra kriterier som de tycker eleverna ska kunna för ett yrke, uppgger rektorn.

² De gymnasiegemensamma ämnena är svenska eller svenska som andraspråk, engelska, matematik, idrott och hälsa, historia, samhällskunskap, religionskunskap och naturkunskap.

Huvudmannen skriver vid kommunikering av lämnade uppgifter i samband med tillsynen i dokumentet "Synpunkter på protokoll efter tillsyn vid Elfhems gymnasium" den 14 oktober 2016 *"Det förefaller märkligt att eleverna inte vet vad de ska lära sig, yrkeslärarna går igenom kursplan, examensmål och vad de förväntas lära sig under sin APL. Möjligen är det så att själva ordet kurs för tankarna fel. Det är ju så att kursmomenten följer arbetsgivarens verksamhet och därför kan vara uppdelade och återkomma vid flera tillfällen och i annan ordning än vad som skulle kunna vara fallet i en skolförlagd kurs. Det är ju bl a därför elevens loggbok är viktig för att hjälpa läraren se vilka delar av kursen som har gjorts och vad som finns kvar att göra. Uppenbarligen behöver kommunikationen förbättras för att eleven ska se sin kunskapstillväxt och kunna relatera den till kursplanen."*

Motivering till föreläggande vid vite som ingripande

Enligt 26 kap. 10 § skollagen får Skolinspektionen förelägga en huvudman som står under dess tillsyn att fullgöra sina skyldigheter, om verksamheten inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten. Ett beslut om föreläggande gäller omedelbart. Ett föreläggande ska ange de åtgärder som tillsynsmyndigheten anser nödvändiga för att avhjälpa de påtalade bristerna.

Ett föreläggande får enligt 26 kap. 27 § första stycket förenas med vite. Ett föreläggande ska, enligt 26 kap. 27 § andra stycket skollagen, förenas med vite om föreläggandet avser en eller flera brister som allvarligt försvårar förutsättningarna för eleverna att nå målen för utbildningen, om det inte av särskilda skäl är obehövligt.

Verksamheten vid Elfhems gymnasium i Lilla Edets kommun uppfyller inte de krav som följer av gällande föreskrifter. Lilla Edets kommun föreläggs därför att fullgöra sina skyldigheter och vidta nödvändiga åtgärder för att avhjälpa bristerna.

Skolinspektionen har, som framgår ovan, vid sin tillsyn kunnat konstatera brister i det arbetsplatsförlagda lärandet (APL) inom den gymnasiala lärlingsutbildningen. Utredningen har bland annat visat att det finns handledare och elever som inte vet vilka kurser eller delar av kurser som eleverna genomför som arbetsplatsförlagt lärande och att detta även är otydligt för rektor. Någon tydlig dokumentation kring vilka kurser eller delar av kurser som ska förläggas till skola respektive APL finns inte och denna information framgår heller inte av elevernas utbildningskontrakt. Det är högst sannolikt att denna otydlighet lett till att den utbildning som eleverna fått, och får, under sitt APL inte utgår ifrån de nationella ämnesplanerna som gäller för kurserna. Detta innebär att eleverna kan ha gått miste om den utbildning de har rätt till

enligt skollagen. Risken är därmed också överhängande att eleverna inte bedöms och betygsätts på ett korrekt underlag utifrån de nationella kunskapskraven. Förutom att det finns handledare och elever som inte vet vilka kurser som utförs på arbetsplatsen vet de heller inte hur bedömning och betygsättning av de kurser som är förlagda till arbetsplatsen sker, detta trots att det är de som befinner sig på arbetsplatsen och ska utföra de olika kursmomenten där. De konstaterade bristerna inom detta område måste mot denna bakgrund anses som allvarliga. Det är angeläget att de snarast rättas till.

Skolinspektionen bedömer, mot ovanstående bakgrund, att bristerna är sådana att de allvarligt försvårar förutsättningarna för eleverna att nå målen för utbildningen. Därför ska Skolinspektionen förena föreläggandet med vite. Denna bedömning görs mot bakgrund av bristernas allvar, de konsekvenser bristerna redan fått och framöver riskerar att få samt den tid under vilken bristerna redan fortgått. Grund för denna bedömning är också de övriga brister av allvarlig karaktär som konstaterats i verksamheten i detta beslut.

Systematiskt kvalitetsarbete

Bedömning av brist

- Skolenheten saknar ett dokumenterat systematiskt kvalitetsarbete som utgår från de nationella målen.

Författningshänvisning

4 kap. 4-7 §§ skollagen

5 kap. 3 § skollagen

Lgy11, 2. Övergripande mål och riktlinjer, 2.6 Rektorns ansvar

Åtgärder

- Rektorn ska följa upp och analysera skolenhetens kunskapsresultat samt resultatet av arbetet för trygghet och studiero. Uppföljningen ska genomföras i relation till de nationella målen.
- Utifrån en analys av det som framkommer i uppföljningen ska rektorn besluta om samt planera för genomförandet av nödvändiga utvecklingsåtgärder.

- Uppföljning, beslut om samt planering för genomförandet av nödvändiga utvecklingsåtgärder ska dokumenteras.
- Kvalitetsarbetet ska genomföras under medverkan av lärare, övrig personal och elever.

Motivering till bedömning av brist

Bedömning

Skolinspektionen bedömer att det helt saknas ett systematiskt kvalitetsarbete för Elfhems gymnasium på skolenhetsnivå. Bedömningen görs mot bakgrund av att rektorn inte systematiskt följer upp – det vill säga samlar in, sammanställer och analyserar – skolenhetens resultat (vare sig kunskapsresultat eller arbetet med trygghet och studiero) och därmed inte heller utifrån en analys av en sådan uppföljning vidtar åtgärder för att utveckla verksamheten. Utredningen visar att personalen inte heller deltar i ett sådant arbete. Avsaknaden av uppföljning av resultaten av utbildningen innebär att rektorn saknar möjligheter att veta om de åtgärder som eventuellt sätts in för att utveckla utbildningen är de åtgärder som verkligen behövs och att längre fram avgöra om de haft avsedd effekt. Rektorn saknar alltså underlag för att säkerställa att utbildningen bedrivs utifrån kraven i skollagen och andra författningar.

Skolinspektionen bedömer också att övriga brister i detta beslut kan härledas till ett bristande systematiskt kvalitetsarbete. Det gäller bland annat bristerna inom arbetet med särskilt stöd, elevhälsans förebyggande och hälsofrämjande arbete samt att det lärande som genomförs på APL inte följs upp systematiskt. Den bristande uppföljningen av lärandet som genomförs på APL i kombination med att rektorn inte fattat några beslut om vilka delar av utbildningen som ska förläggas till arbetsplatser har till exempel lett till att eleverna inte får en utbildning utifrån gällande ämnesplaner inom gymnasieskolan då det är oklart vilka delar av utbildningen som är förlagd till arbetsplatsen.

I Skolinspektionens regelbundna tillsyn av Lilla Edets kommun våren 2011 identifierades bland annat en brist bestående i att rektorn vid Elfhems gymnasium inte tog ansvar för att skolans resultat utvärderas regelbundet (Dnr 43-2010:5051, beslut 2011-04-04) vilket huvudmannen ålades att åtgärda. I utredningen anges bland annat att elevernas kunskapsutveckling följdes upp på individnivå men att resultaten inte ställdes samman på skolnivå. I den regelbundna tillsynen av Lilla Edets kommun som genomfördes våren 2016 (Dnr 43-2015:9253, beslut 2016-08-24) förelades huvudmannen att vidta åtgärder eftersom det saknades ett dokumenterat systematiskt kvalitetsarbete

på huvudmannanivå bland annat vad gäller gymnasieskolan i kommunen. I utredningen anges att det saknades ett dokumenterat systematiskt kvalitetsarbete för skolenheten Elfhems gymnasium och att förvaltningen därmed inte kunnat lämna något underlag till huvudmannen. Skolinspektionen påtalade i nämnda beslut att det är rektorn vid en skolenhet som ansvarar för att det genomförs ett kontinuerligt och systematiskt kvalitetsarbete på skolenhetsnivå och konstaterade att det var anmärkningsvärt att samma brist kunnat konstateras vid tillsynen som vid tillsynen 2011.

Rättslig reglering

Enligt skollagen ska rektorn ansvara för att det vid skolenheten genomförs ett kvalitetsarbete som består i att systematiskt och kontinuerligt planera, följa upp och utveckla utbildningen. Inriktningen på det systematiska kvalitetsarbetet ska vara att de mål som finns för utbildningen i skollagen och andra föreskrifter (nationella mål) uppfylls. Det systematiska kvalitetsarbetet ska dokumenteras. Om det vid uppföljning, genom klagomål eller på annat sätt kommer fram att det finns brister i verksamheten, ska huvudmannen se till att nödvändiga åtgärder vidtas. Enligt läroplanen ansvarar rektorn för att planera, följa upp, utvärdera och utveckla utbildningen i förhållande till de nationella målen. Som pedagogisk ledare för skolan och som chef för lärarna och övrig personal i skolan har rektorn ansvar för skolans resultat.

Utredning

Inför tillsynen av Elfhems gymnasium begärde Skolinspektionen den 26 augusti 2016 att få ta del av dokumentation avseende skolenhetens systematiska kvalitetsarbete. Huvudmannen har i sitt svar den 13 september 2016 uppgett att dokumentation av Elfhems gymnasiums systematiska kvalitetsarbete saknas och därför kan inte något sådant lämnas till Skolinspektionen inför tillsynen av skolenheten. Av huvudmannens uppföljningsrapporter, UR 2 2016-02-19 samt UR 3 2016-05-24 vilka avser resultaten för läsåret 2015/16, framgår att Elfhems gymnasium saknar ett dokumenterat systematiskt kvalitetsarbete.

Elevhälsans representanter uppger i intervju att de inte deltagit i uppföljning av skolenhetens resultat, varken vad gäller kunskapsresultaten eller resultaten av arbetet med trygghet och studiero. Elevhälsans representanter uppger att de inte känner till om det finns och har heller inte sett någon dokumentation över det systematiska kvalitetsarbetet. På frågan om hur elevernas måluppfyllelse ser ut svarar elevhälsans representanter att "den är svag". Enligt elevhälsans representanter har inte orsakerna till elevernas låga måluppfyllelse följts upp systematiskt på gruppnivå. Även lärarna uppger i intervju att elevernas

måluppfyllelse är låg. Anledningen till att elevhälsans representanter och lärarna känner till att måluppfyllelsen är låg, är på grund av att det tidigare varit få elever på skolenheten och varje elevs måluppfyllelse har följts upp på individnivå, uppger elevhälsans representanter och lärarna. Vidare uppger lärarna att de inte vet om uppföljningen av elevernas måluppfyllelse har dokumenterats. Rektorn uppger att det inte finns ett dokumenterat systematiskt kvalitetsarbete för skolenheten. Enligt rektorn följs elevernas måluppfyllelse och kunskapsresultat upp på individnivå och dokumentationen av kunskapsresultaten på enhetsnivå prioriteras inte. Det som dokumenteras gäller enskilda elever och det görs hos elevhälsan som ett enskilt elevärende eller i mötesprotokoll från möten med lärarna.

Vad gäller arbetet med trygghet och studiero uppger lärarna och rektorn att detta följs upp genom en enkät som kommer från förvaltningen. Lärarna uppger att de inte är nöjda med utformningen av enkäten och tycker att ett bättre verktyg för att följa upp elevernas trygghet och studiero är att prata med eleverna, eftersom många av eleverna på skolenheten är nyanlända och/eller har läs- och skrivsvårigheter. I intervju svarar inte rektorn på frågan gällande vilken analys eller vilka åtgärder som vidtagits utifrån enkätresultaten och att åtgärderna inte är dokumenterade i ett samlat dokument. Rektorn uppger vidare att skolenheten ligger bra till vad gäller trygghet och trivsel men att skolenheten ofta får ett lägre resultat än övriga medverkande skolenheter. Enligt rektorn går det inte att göra jämförelser med tidigare år eller andra skolor eftersom det är olika elevgrupper från år till år som besvarar enkäten.

Motivering till föreläggande vid vite som ingripande

Enligt 26 kap. 10 § skollagen får Skolinspektionen förelägga en skolhuvudman som står under dess tillsyn att fullgöra sina skyldigheter, om verksamheten inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten. Ett beslut om föreläggande gäller omedelbart. Ett föreläggande ska ange de åtgärder som tillsynsmyndigheten anser nödvändiga för att avhjälpa de påtalade bristerna.

Ett föreläggande får enligt 26 kap. 27 § första stycket skollagen förenas med vite. Ett föreläggande ska, enligt 26 kap. 27 § andra stycket skollagen, förenas med vite om föreläggandet avser en eller flera brister som allvarligt försvårar förutsättningarna för eleverna att nå målen för utbildningen, om det inte av särskilda skäl är obehövligt.

Som konstaterats ovan uppfyller verksamheten vid Elfhems gymnasium i Lilla Edets kommun inte de krav som följer av gällande föreskrifter. Lilla Edets

kommun föreläggs därför att fullgöra sina skyldigheter och vidta nödvändiga åtgärder för att avhjälpa bristerna.

Skolinspektionens tillsyn har, som framgått ovan, visat på omfattande brister i det systematiska kvalitetsarbetet på skolenhetsnivå. Enligt Skolinspektionen kan bristerna i det systematiska kvalitetsarbetet vara en avgörande förklaring till att allvarliga brister inom centrala områden kunnat uppstå på skolan.

Elfhems gymnasium fick kritik för bristande kvalitetsarbete även vid förra tillsynen 2011.

De brister som nu kunnat konstateras i utbildningen, inom framförallt områdena särskilt stöd och avseende det arbetsplatsförlagda lärandet, riskerar att få kännbara konsekvenser för eleverna vid skolan. Om inte bristerna inom det systematiska kvalitetsarbetet åtgärdas, riskerar bristerna att även fortsatt få betydande konsekvenser för eleverna.

Skolinspektionen bedömer, mot ovanstående bakgrund, att bristerna är sådana att de allvarligt försvårar förutsättningarna för eleverna att nå målen för utbildningen. Därför ska Skolinspektionen förena föreläggandet med vite.

Denna bedömning görs mot bakgrund av bristernas allvar, de konsekvenser bristerna redan fått och framöver riskerar att få samt den tid under vilken bristerna redan fortgått. Grund för denna bedömning är också de övriga brister av allvarlig karaktär som konstaterats i verksamheten i detta beslut.

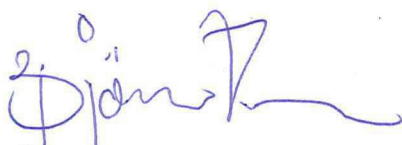
Beslut

2016-11-21

* 23 (26) 27

Dnr 40-2016:6753

På Skolinspektionens vägnar

Björn Persson
Tf avdelningschef

Annika Stenberg
Föredragande/Utdare

Bilagor

Bilaga 1: Allmänt om tillsynen

Bilaga 2: Fakta om Elfhems gymnasium

* Bilaga 3: Överklagandehänvisning

Bilaga 1: Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen granskar regelbundet all skolverksamhet i hela landet, för att se att den följer de lagar, regler och läroplaner som finns för verksamheten. Målet är att bidra till alla barns och elevers lika rätt till god utbildning i en trygg miljö, där alla når minst godkänt i alla ämnen.

Skolinspektionen granskar alla huvudmän, vilket innebär alla kommuner, utbildningsföretag och andra organisationer som driver skolverksamhet. Tillsynen görs vart tredje år. All skolverksamhet som en viss huvudman ansvarar för ingår i tillsynen. Det handlar om förskola, förskoleklass, grundskola, gymnasieskola, grund- och gymnasiesärskola, vuxenutbildning, fritidshem och annan pedagogisk verksamhet.

Alla skolenheter ingår i tillsynen. Skolinspektionen prioriterar att besöka de skolor där en hög andel elever riskerar att inte få den utbildning de har rätt till. Det innebär att vi kan stanna längre på dessa skolenheter under själva tillsynsbesöket, men också att vi bättre kan följa upp att eventuella brister åtgärdas och ge råd och vägledning.

Skolinspektionen bedömer om, och i sådana fall på vilket sätt, den granskade verksamheten inte uppfyller de regler som gäller. Myndighetens granskning utgår bland annat från skollagen, förordningar och läroplaner. Bestämmelser som verksamheterna är skyldiga att följa.

När Skolinspektionen har tagit in tillräcklig information gör myndigheten en bedömning av om verksamheten lever upp till de lagar och regler som finns för verksamheten. Alla huvudmän får ett tillsynsbeslut för de verksamheter som huvudmannen ansvarar för. Dessutom får de skolenheter där Skolinspektionen fördjupat tillsynen och gjort tillsynsbesök ett eget beslut, som bara handlar om den skolenheten.

Skolinspektionen fattar också enskilda beslut avseende huvudmannens ansvarstagande över de skolformer som huvudmannen ansvarar för. Innan ett beslut fastställs ges alltid huvudmännen möjlighet att ta del av och lämna synpunkter på de sakuppgifter som Skolinspektionen grundar sina bedömningar på. I de fall Skolinspektionen funnit brister har huvudmannen ansvar för att komma tillrätta med bristerna. Huvudmannen ska också redovisa de åtgärder som har vidtagits i för att åtgärda bristerna. För att följa upp huvudmännens arbete kan flera besök eller andra kontakter bli aktuella då Skolinspektionen också vill se effekter av de åtgärder som vidtas.

Beslut

2016-11-21

★ 25 (26) 27

Dnr 40-2016:6753

Mera information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats www.skolinspektionen.se under fliken Inspektion.

Bilaga 2: Fakta om Elfhems gymnasium

Elfhems gymnasium är en kommunal gymnasieskola i Lilla Edets kommun.

Vid gymnasieskolan bedrivs introduktionsprogrammen språkintröduktion, yrkesintröduktion och individuellt alternativ samt lärlingsutbildning inom de nationella programmen barn- och fritidsprogrammet, fordons- och transportprogrammet, vård- och omsorgsprogrammet och industritekniska programmet. Skolenheten kan utöver dessa program erbjuda lärlingsutbildning inom det nationella programmet bygg- och anläggningsprogrammet.

Vid tiden för tillsynen finns det totalt sex elever vid de nationella yrkesprogrammen och 74 elever vid introduktionsprogrammen.

Skolenheten leds av en rektor.

★ Bilaga 3: Överklagandehänvisning

Skolinspektionens beslut om föreläggande vid vite får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol. Överklagandet ställs till Förvaltningsrätten i Stockholm, men ska skickas eller lämnas till Skolinspektionen, Box 2320, 403 15 Göteborg.

Överklagandet ska ha inkommit till Skolinspektionen inom tre veckor från den dag då klaganden fick del av beslutet. Om klaganden är en part som företräder det allmänna ska överklagandet dock ha inkommit inom tre veckor från den dag då beslutet meddelades.

I skrivelsen ska anges vilket beslut som överklagas och vilken ändring som önskas. De skäl som finns för ändring bör också anges. Skrivelsen ska vara undertecknad av klaganden eller dennes ombud.